

Man är vad man äter

Albin Johansson hade bott i samma lägenhet sedan huset blev byggt. Det var femtiotre år sedan han flyttade in med frugan. De kom från Norrlands inland där det var mycket skog och mygg. Att arbeta i skogen var ingen framtid hade farsgubben sagt till Albin. ”Åk du söderöver där finns jobben” sen hade han berättat med iver hur de legat ute i veckor mitt i skogen och sovit i en enkel koja. Livet var att jobba från tidig morgon till sen kväll, steka kolbulle med amerikanskt fläsk, slåss med myggen och sova så det dåna tills en ny morgon kom. Gubben hade predikat fläskets betydelse som en överlevnadskost vilken gjorde under. Inget kunde stå i jämförelse med fläsket när kylan kom och kröp in på kroppen. Inget. Det var tack vare fläsket som amerikanerna vann andra världskriget. Själva energin i fläsket gjorde under i alla som åt av det.

Innan Albin åkte fick han höra från far sin att inte glömma den goda välsignelse som riktigt fläsk bar med sig. Albin flyttade söderöver och bosatte sig i en nybyggd lägenhet. Frugan stekte fläsk varje torsdag så att hela trappuppgången fylldes med fläskoset. Det doftade skog, svettiga strumpor från arbete och det doftade trygghet och för Albin kärlek. Hon som han älskade stekte fläsk som han åt och då blev han varje torsdag en sann son till sin far. ”Måtte de ha fläsk i himmelen annars blir det ett helvete för farsan” tänkte Albin och önskade att gubben kunde se hur han åt fläsket från himmelen. Det var klart att fläsket höll ihop generationerna och att kulturarvet skapade stekos både i koja och i lägenhetstrappor. ”Det är godast att äta det man är van vid” predikade Albin för sina barn och ville att de också skulle förstå fläskets välsignelser. Men så blev det inte. De ville bara äta spagetti med köttfärsås. Fläsk var äckligt sa de och Albin förstod inte hur det kunde vara det. Barnen blev vuxna och fick barn som vägrade äta något annat än hamburgare och pizza. Inte nog med det. Hemma hos dem fanns det inte längre någon fruga som stod och stekte fläsk och inte hamburgare heller. Maten bars hem i pizzakartonger där innehållet bakats av en invandrare. Något annat dög inte och förresten hade ingen tid med att vänta på att fläsket skulle bli stekt. Alla hade så mycket att göra.

Det blev att äta på väg till något, samtidigt som det gällde att prata i mobilen med den andra handen. Tugga dubbelt, prestera prat utåt och svälja inåt halvtuggade pizzabitar. Åren gick och Albins fruga dog hastigt. Det luktade inte fläsk längre och efter en tid så samlade Albin ihop sig. ”Det här går inte nu får det bli fläsk igen.” Albin stekte sitt fläsk och det luktade i trappen. Någon ringde på dörren. Det var ett par som stod utanför. De pratade konstigt, ett annat språk men Albin förstod allt ändå. De hade flyttat in i lägenheten mitt emot. Efter en vecka var alla tomma lägenheter upptagna av nyanlända flyktingar och trappuppgången blev förvandlad till en basar av dofter från världens alla hörn. Nu samlas alla som bor i trappen på torsdagarna för att äta allt det goda, utom fläsket som bara Albin äter. När han äter fläsket kommer minnena tillbaka. Albin minns när han själv var en flykting från Norrland, då han flydde från arbetslöshet och mygg.

*Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan
mejl: per-arne.bengtsson@svenskakyrkan.se*